

ÚVNÚSTŘEDNÍ VOJENSKÁ NEMOCNICE
Vojenská fakultní nemocnice PrahaU Vojenské nemocnice 1200
169 02 Praha 6
Česká republikae-mail:
info@uvn.cz
internet:
www.uvn.cz

INFORMACE pro příbuzné a blízké pacientů přijatých na Klinikou anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny 1. LF UK a ÚVN Praha

Vážená paní, vážený pane,

na našem oddělení je hospitalizován Váš příbuzný či blízká osoba.

Náš lékařský a ošetrovatelský tým se o pacienta intenzivně 24 hodin denně stará ve snaze, aby se jeho zdravotní stav zlepšil.

Následující informace slouží k tomu, abyste se lépe orientovali v prostředí, kde se nachází Váš blízký. I Vy hrajete důležitou roli v péči o Vaše blízké. Známa tvář a dotek milujícího člověka zlepšuje duševní a emocionální stav nemocných.

Pokoj JIP

Na jednotce intenzivní péče (JIP, anglicky intensive care unit - ICU), poskytujeme péči pacientům, jejichž zdravotní stav vyžaduje neustálé sledování, vyhodnocování a nezbytnou podporu či náhradu základních funkcí lidského organismu (dýchání, vylučování, srdeční činnost) a také těm, kterým tyto komplikace hrozí. Pro některé pacienty po operaci je to plánovaná zastávka. Pro jiné může být pobyt na JIP neočekávanou událostí.

Pacienti na JIP

Na jednotce intenzivní péče pečujeme o pacienty s různými onemocněními. Většina přístrojů na pokoji vydává zvuky, svítí, ukazuje křivky nebo čísla. Personál našeho oddělení zajišťuje svým profesionálním jednáním Vašemu blízkému vysoce specializovanou medicínskou péči a důstojnost. Někdy můžete spatřit nemocné odhalené. Je to proto, abychom mohli sledovat drény, obvazy, katétry anebo proto, že nemocní mají vysokou tělesnou teplotu.

Všechny pacienty na oddělení JIP testujeme na možnost výskytu infekční nemoci. Pokud tato situace nastane (test bude pozitivní), všichni návštěvníci budou muset při návštěvě svého blízkého nosit ochranné pláště. Tento plášť Vám bude poskytnut při vstupu na JIP. Jakákoliv další opatření vám vysvětlí ošetřující sestra.

Tým JIP

Tým JIP tvoří lidé pečující o Vaše blízké. Péče o kriticky nemocné je týmová práce a Vy jste součástí tohoto týmu. Zde je výčet některých členů týmu, které můžete potkat:

Ošetřující lékař – každý pacient má svého ošetřujícího lékaře, který má na starosti jeho péči.

Konziliární lékař – přivolaný lékař jiné odbornosti

Sestry se specializovanou způsobilostí v intenzivní péči

Všeobecné sestry, zdravotničtí asistenti, zdravotničtí záchranáři, sanitáři

Fyzioterapeuti

Nutriční terapeuti

Psycholog

Kaplan

Naše oddělení je taktéž školícím pracovištěm jednak pro studenty medicíny, dále pro lékaře a sestry v pregraduálním i postgraduálním vzdělávání.

Návštěva JIP

Naše lůžkové oddělení je „uzavřeným“ oddělením a návštěvy jsou možné pouze po dohodě s ošetřujícím lékařem, zpravidla v době od 14.00 do 17.00 hod. Základní informace o pacientovi jsou podávány telefonicky, informace o zdravotním stavu podává ošetřující lékař nejbližším příbuzným (někdy od Vás může vyžadovat identifikační údaje pro ověření totožnosti).

Před návštěvou a vstupem na JIP vás požádáme, abyste nám zavolali a zjistili, zda je návštěva možná, čímž zajistíme soukromí všem našim pacientům. Návštěvníci si musí před a po návštěvě vždy odezinfikovat ruce. „Zásobníky s dezinfekcí“ jsou pro vaši potřebu umístěny u vchodu a východu na JIP. Na oddělení není možné nocovat. Kapacita je omezená a není zde místo pro více než dva návštěvníky současně. Někdy budete požádáni, abyste počkali na chodbě.

Např.: Pacient je v nestabilním stavu a potřebuje veškerou péči celého týmu, který o něho pečuje. V této chvíli zde nemusí být nikdo, kdo by vám dal informace, které potřebujete. Pokusíme se zodpovědět vaše dotazy, jakmile bude moci sestra či lékař opustit pacienta. Nebo může nastat příjem jiného pacienta. Lékař také může provádět některý z výkonů. O chvíli strpení budete také požádáni během výměny sester od 6:30 do 7:00 a od 18:30 do 19:00 a během lékařské vizity.

Dětsí návštěvníci na JIP

Lékař pečující o Vašeho blízkého rozhodne, kdo ho může navštívit. Návštěvu dětem do 15 let nedoporučujeme. Děti ve školním věku jsou náchylnější na nasydnutí a onemocnění a mohou nevědomky vnést na JIP nákazu. Pacienti po operaci jsou vysoce náchylní k infekci. Některé pohledy a zvuky mohou působit na děti a mladistvé děsivě.

Tipy pro návštěvy

- Oslovte pacienta, dejte mu vědět, že jste u něj. Známy hlas ho uklidní.
- Zmiňte se o čase. Pacient může být zmaten z narušeného spaní a umělého osvětlení.
- Nebojte se pacienta dotknout.
- Omezte svůj rozhovor na témata, která pacienta nerozruší. Pokud pacient něco nemá slyšet, nechte si to pro sebe.
- Sdělte pacientovi přání všeho dobrého a vyjádřete podporu ze strany rodiny a přátel.

- Naslouchejte, pokud se chce pacient vypovídat.
- Pokud Váš blízký projeví znepokojení, respektujte to. Nikdo nechce slyšet: „Jsi v pořádku.“, když není. Některá témata mohou způsobit rozrušení, ale mlčet o nich, může být ještě horší.
- Pouhé sezení u lůžka může působit uklidňujícím dojmem. Nemocnému se lépe usíná, odpočívá.
- Nedotýkejte se pokojového vybavení. Mnoho lidí se snaží pomoci s nastavením lůžka. Z různých důvodů může být nutné, aby pacient byl v určité poloze, a proto se raději zeptejte.
- Pokud je pobyt na JIP na delší dobu, můžete donést předměty z domova, které zpříjemní prostředí. Můžete např. přinést fotografie, rádio, osobní kosmetiku nebo plyšovou hračku. Květiny, rostliny a balónky nejsou vhodné kvůli nedostatku místa. Pokud chcete přinést jídlo z domova, poraďte se s ošetřujícím personálem ohledně určitých omezení.
- **V případě nejasností se prosím obraťte na ošetřující personál.**

Tipy pro komunikaci s lékaři a sestrami

- Představte se sestře, která pečuje o Vašeho blízkého, zjistěte, kteří lékaři se o něj starají.
- Pokud máte nějaké dotazy, sepište si je. Pomůže Vám to, až se budete bavit s lékařem.
- Zvolte si „rodinného mluvčího“. Tato osoba může předávat informace zbytku rodiny a předejde se tak zbytečným telefonním hovorem. Můžete se cítit znepokojení, že jste si nemohli promluvit s lékařem, když jste byli v nemocnici. Pokud tato situace nastane, je možné si domluvit s lékařem schůzku v nemocnici.
- Pište si informace z rozhovoru, nebo požádejte sestru či lékaře, aby Vám je sepsali. Je těžké si zapamatovat detaily. Rádi Vám se soupisem informací pomůžeme a nebojte se zeptat, pokud potřebujete pomoc.
- Ujistěte se, zda jste na sebe zanechali kontakt (zpravidla číslo mobilního telefonu).
- Pokud mluvíte s různými zaměstnanci, může se Vám zdát, že obdržené informace jsou protichůdné. Různá vyjádření mohou způsobit zmatek, proto se zeptejte svého lékaře (ošetřující lékař Vašeho blízkého).
- Telefonní číslo na JIP naleznete na přiložené vizitce.
- Uvědomte si prosím, že sdělování informací o zdravotním stavu vyžaduje diskrétnost. Tyto údaje ze zdravotnické dokumentace jsou poskytovány pouze přímým příbuzným, pokud pacient neurčí jinak (SR ÚVN Praha č. 5/2009).

Pečujte o sebe

Můžete se cítit fyzicky i psychicky vyčerpaní, proto spěte a jezte pravidelně, jak vám to situace dovoluje.

Je pouze na Vás, kolik času strávíte u lůžka nemocného. Někdy můžete pociťovat obavy z opuštění Vašeho blízkého. Myslete ovšem na to, že odpočinek je pro Vás velmi důležitý. Pokud chcete zůstat delší dobu, přerušete návštěvu, projděte se, dejte si kávu. Toto období je pro Vás velmi stresující a emocionálně vypjaté. Je vhodné nechat se do nemocnice dovézt.

Pokud budete cítit, že sami potřebujete pomoc, řekněte si o ni. Je možné kontaktovat psychologa, nebo kaplana (viz. informační letáky u vchodu na oddělení)

Slovník častých pojmů na JIP

- ❖ **Ventilátor:** přístroj zajišťující umělé dýchání. Dýchá za pacienta, nebo mu s dýcháním pomáhá. Umožňuje přívod vyššího množství kyslíku.
- ❖ **Analgesedace:** takzvaný „umělý spánek“. Jde o podávání léků, které zajišťují hluboký spánek a úlevu od bolesti. Umožňuje lepší souhru pacienta s ventilátorem.
- ❖ **Intubace:** spočívá v zavedení trubičky ústy do průdušnice. Provádí se v celkové anestezii a slouží k připojení pacienta k ventilátoru. Pacient s trubičkou nemůže mluvit.
- ❖ **Tracheostomie:** spočívá v zavedení trubičky (kanyly) do průdušnice přímo malým otvorem na krku. Slouží rovněž k připojení nemocného k ventilátoru, používá se při nutnosti dlouhodobé umělé ventilace (řádově týdny).
- ❖ **Extubace:** vytažení trubičky z průdušnice. Provádí se tehdy, je-li pacient při vědomí a může sám dostatečně dýchat a odkašlávat.
- ❖ **Monitor:** počítač, který nepřetržitě hlídá všechny základní životní funkce pacienta (množství kyslíku, krevní tlak, srdeční rytmus).
- ❖ **Centrální žilní katetr:** umělohmotná hadička zavedená do velké žíly na krku, pod klíční kostí nebo v třísele. Používá se k rychlému a účinnému podání léků, infuzí a výživy.
- ❖ **Nazogastrická sonda:** trubička zavedená nosem do žaludku slouží k odsávání sekretů nebo k umělé výživě pacienta.
- ❖ **Nozokomiální infekce:** je nákaza získaná v nemocnici. Může být velmi závažná, a to zejména pokud zasáhne kriticky nemocné pacienty.
- ❖ **Sepse:** laicky „otrava krve“. Zaplavení organismu bakteriemi, které může vést k selhávání životně důležitých orgánů (srdce, plíce, ledviny).
- ❖ **Hemodialyzační přístroj:** je určen k očišťování krve a používá se při selhání funkce ledvin. Vyžaduje zavedení speciální silné hadičky do žíly v třísele či na krku.
- ❖ **Výuka a výzkum:** na našem oddělení se uskutečňuje výuka mediků a také výzkum. Týká-li se Vašeho blízkého nebo případně Vás, budete o něm vždy informováni.

Vyrovňávání se se ztrátou

Ztráta může obsahovat ztrátu nezávislosti, ztrátu fyzických schopností, či ztrátu života. Smutek je normální reakce na ztrátu. Je to proces, který nastává průběhem času. Intenzita a doba smutku je ovlivněna naším dojetím ze ztráty a významem vztahu se zemřelou osobou a rovněž našimi schopnostmi se se ztrátou vyrovnat, historii vztahu a podporou od okolí. Smutek může ovlivnit naše životy ve všech směrech a může si vzít fyzickou, emocionální i duševní daň.

Reakce na ztrátu svého blízkého

Smutek pokračuje i po smrti našeho blízkého. Může následovat období otupělosti a paniky ihned po smrti, kdy se ztráta zdá neskutečná. Tento stav je obvykle následován obdobím intenzivních emočních projevů a bolesti, když se ztráta stává realitou. Rodina a přátelé budou muset pozměnit své aktivity a vztahy, jak se budou uzpůsobovat životu bez zesnulé osoby. Později se postupně budou emocionální projevy uklidňovat.

Ti, co drží smutek, jsou nabádáni, aby se o sebe dobře starali a zůstali v kontaktu se svými lékaři, kteří mohou sledovat jejich zdraví. Na této bolestné cestě může pomoci i podpora psychologa a psychiatra nebo duchovní útěcha kaplana ÚVN.

Považujte tento text za základní informaci, která Vám usnadní komunikaci s personálem našeho oddělení a orientaci ve složitější životní situaci. Tým KARIM Vám při tom bude vždy nápomocen.